

65 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	27.07.1964
Sıra no	65

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesini ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesini ön gören 26/6/1964 tarihli ve 484 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 üncü maddesinin sonuna eklenmiş olan bir fıkra muhtelif ücret ödemesinin tarifi yapılmış, aynı kanunun geçici 2 nci maddesinde de bu fıkranın geçici bir zaman için şümulü dışında tutulan ödemeler gösterilmiştir.

104 üncü maddeye eklenen fıkra (bu madde hükmünün uygulanmasında, muhtelif ücret ödemesi, ayrı ayrı iş verenler tarafından yapılan ödemelerle aynı iş veren tarafından başka başka hizmetler karşılığında yapılan ödemeleri ifade eder.

Aynı iş veren tarafından, her ne nam ile olursa olsun, başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmeksizin yapılan ödemeler, muhtelif ücret ödemesi sayılmaz.) Denilmiş, geçici 2 nci maddesinde ise, Devlet Personel Kanunu ile hâkimlerin vesair yargı mercileri mensuplarının aylık ve ödenekleri hakkında Personel Kanununa muvazi olarak Anayasa gereğince düzenlenmesi gereken kanunların yürürlüğe gireceği tarihe kadar, 4936, 5017, 5027, 6564, 6995, 7197, 7241 sayılı, 5/1/1961 günlü ve 231 sayılı, 22/4/1962 günlü ve 44 ve 45 sayılı, 5/7/1962 günlü ve 60 sayılı 26/10/1963 günlü ve 357 sayılı Kanunlar ile diğer özel kanunlara göre aylıklarından ayrı olarak ödenen ödeneklerin muhtelif ücret ödemesi sayılacağı ve bu kanunun 7 nci maddesi hükmünün bu ödemeler hakkında uygulanmayacağı belirtilmiştir.

1. 104 üncü maddenin sonuna eklenmiş olan fıkra hükmüne göre, bir kimseye aynı vergi cetvelinin uygulanmasını gerektiren birden fazla ücret ödemesi yapıldığı takdirde, bu ödemelerin aynı iş veren tarafından mı, yoksa ayrı ayrı iş verenlerce mi yapıldığına, aynı iş veren tarafından yapılmışsa, aynı hizmetin karşılığında mı yoksa başka başka hizmetler dolayısıyla mı ödendiğine bakılacak, bu ödemeler, ayrı ayrı iş verenler tarafından yapılmakta veya aynı iş veren tarafından yapılmakla beraber başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmekte iseler, muhtelif ücret ödemesi sayılacak ve vergileri, ücretler birleştirilmeksizin ayrı ayrı hesaplanacaktır.

Aksi takdirde, sözü edilen ödemeler adları ne olursa olsun birleştirilerek toplamına aynı vergi cetvelinin uygulanması suretiyle vergileri tarh olunacaktır.

Diğer taraftan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 üncü maddesinde; yıllık ücret ödemelerinin 1 numaralı, aylıkların 2, haftalıkların 3 ve gündeliklerin ise 4 numaralı vergi cetveline göre vergilerinin hesaplanacağı açıklanmış; müteakip fıkralarda ise, gündelik haftalık, aylık ve yıllık ücretten maksadın, ücretin günlük, haftalık, aylık veya yıllık bir devre için hesaplanarak ödenmesi olduğu, saat veya parça başına vesair esaslara göre hesaplanmakla beraber bir günlük devre için yapılan ücret ödemelerinin gündelik, haftalık devre için yapılan ücret ödemelerinin haftalık, aylık devreler için yapılan ücret ödemelerinin ise aylık sayılacağı; aydan veya haftadan küçük devreler için yapılan ücret ödemelerinin gündelik telâkki edileceği; belirtilen bu şekiller dışında ve devreler tâyin edilmeksizin yapılan bilûmum ödemelerin yıllık ödeme addolunacağı belirtilmiştir.

Bu hükümlere göre bir kimseye aynı hizmetin karşılığını teşkil etse dahi aynı vergi cetvelinin uygulanmasını gerektiren mahiyette birden fazla ücret ödemesi yapılmakta ise bunların birleştirilmesi bahis konusu değildir. Her bir ödemenin gelir vergisinin ayrı ayrı ve bu ödemelerin mahiyetine uyan cetvellere göre hesaplanması icap eder.

Ezcümle bir müessesede, yaptığı hizmetin karşılığında gündelik esasına göre ücret alan bir işçiye yine aynı hizmetin karşılığı olarak ayrıca senede bir veya iki defa da ikramiye ödenmekte ise; bu işçinin gündeliğine ait gelir vergisinin 4 numaralı, ikramiyesinin vergisinin de 1 numaralı cetvele göre hesaplanması zaruridir.

Buna mukabil gündelik esasına göre ücreti tâyin edilmiş olan bu işçiye yine gündelik esasına göre tesbit edilmiş fazla mesaî ücreti, prim, mahrumiyet zammı gibi adlarla bir ödeme yapılırsa bunların birleştirilerek toplamının 4 numaralı cetvele göre vergisinin hesaplanması gerekir. Zira namları ne olursa olsun bu ödemelerin hepsi, aynı hizmetin karşılığını teşkil etmekte ve gündelik devre nazara alınarak tesbit edilmiş bulunmaktadır.

